

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Виходить у Львові
по дня (крім неділя і
гр. кат. свят) о 5-ій
годні по полудні.
РЕДАКЦІЯ і
Адміністрація: улица
Чарнецкого ч. 10.
ПИСЬМА приймають
ся лиш франковані,
РУКОПИСИ
звертають ся лиш на
окреме жадане і за здо-
бенем оплати почт.
РЕКЛАМАЦІЇ
дешевчатані вільні від
оплати поштової.

Передплата у Львові
в бюрі дневників па-
саж Гавсмана 9 і в п.к.
Староствах на про-
вінції:
на цілий рік К 4-80
на пів року К 2-40
на чверть року К 1-20
місячно . . . К—40
Поодинокє число 2 с.
З поштовою пе-
ресилкою:
на цілий рік К 10-80
на пів року К 5-40
на чверть р. К 2-70
місячно . . . К —90
Поодинокє число 6 с.

Вісти політичні.

*Справа руских поселенців в Босні перед делега-
ціями. — Чутка про реконструкцію кабінету.
— Угодові переговори Німців з Чехами. — Ще
про гостину царя в Пощдамі.*

Справа руских поселенців гр. кат. обряду була сими днями предметом розправи в австрійській делегації. Спільне міністерство скарбу предложило звіт, в котрім сказано: „Число греко-католиків, котрі поселили ся в Босні і Герцеговині, зросло до 7000 душ. Се з незначними виїсками Русини, котрі в половині дев'яноста років позаходили з Галичини і поселились головню в округі Банялюки. Показала ся отже потреба духовної опіки для греко-католицкого пароха в Прияворі з дотацією 2.000 К з фондів краєвих. В р. 1908 з'організовано дві дальші греко-католицкі парохії в Девятині і Дубраві з тою самою дотацією. Задля сталого зросту числа грецких уніятів в Сараєві і на лісній області Ган-Песак Завидович треба буде урядити і в тих місцевостях греко-католицкі парохії. Також потреба було дати дотичним греко-католицким церквам від-

повідну приписам церковним начальну управу; сему зарадила власть краєва так, що має від тепер в порозуміню з римо-католицким епископатом постановляти, взглядно затверджати генерального вікарія, а то рускої пародности і греко-католицкого обряду для цілої Босни і Герцеговини. Дотациї генерального вікарія мають покривати ся з фондів краєвих і впонять 5.000 К для него а 2.000 К на видатки канцелярийні і подорожні“.

В розправі над сим звітом промовляв делегат, директор Цеглинський, обговорив положенє руских кольоністів в Босні, подякував правительству за установленє трох парохів та генерального вікарія і просив зацікувати ся кольоністами в повітах Приявор, Тішан, Банялюка, Гродічка, Дервент і Сараєво, подбати для них о школи і пособляти срганізації товариств. Вкінци спитав міністра фінансів про компетенцію новоіменованого генерального вікарія, чи він самостійний, чи підлягає римо-католицкому архієпископови в Сараєві. Бажаєм руского населеня є, щоби генеральний вікарій підлягав греко-католицкому митрополитови у Львові.

Міністер Буріян відповів, що є греко-католицких парохій 5, з котрих чотири обсаджєні сьвящениками рускими а одна Славонцем. У всіх парохіях є школи, утримувані краєм,

з викладною мовою сербеко-хорватскою, тільки релігії і рускої мови уділяє парох. Просьвітні і кооперативні змаганя поселенців руских обіцяв міністер радо підшпирати. В руках генерального вікарія найвища управа греко-католицкої Церкви в Босні і Герцеговині, а залежність єго більше номінальна.

Від кількох днів ходить чутка, що заносить ся на реконструкцію кабінету. Вість та розійшла ся з Грацу, іменно же доказує „Gazet Tagbl.“, що реконструкція єсть близька і що внаслідок переговорів в Празі муєть і в парламенті повіяти примирительним духом. В добре поінформованих кругах говорять, що шеф кабінету бар. Бінерт порозумів ся вже в тій справі з головними личностями в Чехії як з чеської так і німецької сторони, вислід однак єсть некористний. Однак поки що ходить лиш о пробу і не можна ще говорити о довершенім факті. Правительство хоче переждати вислід праских переговорів, що настане з початком або з кінцем слідуєчого найближшого тиждня. Тоді розпочнуть ся приготовляючі праці до сесії парламенту, котрий збере ся дня 20 с. м. Від вислїду праскої конференції зависить дальша акція правительства. Коли прийде хоч би лиш до формального компромісу в Празі, то правительство приступить до реконструкції кабінету.

15)

З подорожки по Канаді.

(Зладив — К. Вербин).

(Дальше).

8.

Тисяч островів. — Торонто, столиця Онтарія. — В канадійскім Берліні. — Над Ніагарою.

Витай мені, зелений Льюренцо! І знов твоє зеркало поблискує ід мені своєю зеленою сьвіжістю молодости і знов виходжу на найвищий поклад пароплава, щоби ще раз поплисти по тобі аж до того місця, де ти із морської глибини озера Онтарію приходиш на сьвіт. Ріка підо мною, то вже давно не канадійска. Від того місця, де понизше Корнвалю 45-тий степен північної ширини перетинає ріку, лежить по єї правім боці край Янкесів, а ріка сама стає тут пограничною рікою, котрої майже вожда мілья розповідає про війни і борби з давних часів. Зараз отсе дрімуче сільце по лівім боці, з котрого ми виїхали, а котрому на імя Прескот, то малий історичний музей. Онта самотна твердиня над берегом походить ще з тих часів, коли Французи вели борбу з Індіанцями о панованє над пралісами. Онти трохи вже порозвалювані укріпленя на горбі, порослім муравою, розсївали смерть і загладу в тім часі,

коли народи Європи старали ся видобути ся зпід власти Наполеона. Укріпленя ті називають фортом Велінгтона. Навіть той вітрак, з котрого аробили маяк або ліхтарню морську, перебув малу военну трагікомедию: якийсь спольщений Німець, що називав ся Шульц, хотів в сорокових літах минулого століття висвободити Канадійців зпід англійского панованя і запер ся тут з кількома своїми однодумцями. Тоді 36 англійских воєнків взяли млин приступом, а Шульц і одинайцять єго товаришів повисли за свободу на шибеницю.

Більше рухливого життя як розвалин з давнини видко в місточку Огденсбурзі, котре видко на далекім правім березі ріки. Оно ще старше як Прескот і виводить свій початок від французкої місї, основаної тут около 1749 року, з котрої в часом виробила ся англійска стация торговельна, котра переіменила ся на американську, коли Янкеси стали панами в краю. Містер Самуїл Огден, предок нинішних мномоміліонерів, закупив був тоді за свої долари більшу часть ґрунтів і мав опісля то вдоволенє, що єю місцевість, в котрій сходили ся веліниці з ріжних сторін, названо Огденсбургом. Але вже давно перед тим, заким ще місіонарі побудували тут свою оселю, було тут то місце, де сходили ся стежки Індіанів з долин Могава і Льюренца і ддятого любили они розкладати ся тут табором зі своїми кожами, які продавали на футра. Так то індіаньскими таборами, місійною оселею, торговельною стациєю і місцем, де сходять ся веліниці, нагадує Огденсбург живцем хід часу від свого початку аж до кінця;

була се завсїгда важна місцевість, підчас коли Прескот напроти не було завсїгда більше лиш селом, мимо всіх своїх розвалин.

Ми плили може яку годину горі рікою аж ось виринули перед нами два величїні скалисті острови, що грізно стоять побіч себе мов би два вартові, що мають стеречи входу до якоїсь скарбниці. Перепливаемо поміж ними і ось бачимо, що то дійсно скарбниця, яка криє ся поза ними. Щєа вже образ широкої зеленої площі з обома темними смугами по боках, до котрого ми навикли. Зато витає нас цілий сьвіт островів всїякого величини, всїякого вида, всїякого рода, всїякого ужитку. Тут перед нами видніє ся кусєнь землі, повирізуваний заливами мов задумчива Байрокова елагія на з тиха шептаючій воді а ліси в глибині ніби розповідають єго понурі баяди. Там визирає сьміливо якийсь двіроч з поза кленових корчів, підчас коли велена вода перепливає попри єго передні двері і задні, що виходять на подвірє. Тут піднімає ся мавстатично якийсь замок з пишними городами на скалах, по котрих стелить ся прочитан аж до самої водиці. Онтам на круглім острівці має лиш сторож від маяка свою домівку, що біліє ся здалека, підчас коли на якїсь довгім плоскім острові селяни коло своїх хат поробили собі навіть поля, котрі позасївали абіжем. Відтак пересувають ся знов попри нас двірки облиті водою, на котрих повівають весело американські і канадійські стяги: то кольонія літних двірків, котрої жителі в лодках їздять одні до других в гостину, в лодках виїдають на прохід, в лодках від-

Солярній), в кожній коло 40 дітей, що під про- водом фахових учительок проваджені були з повним вдоволенням Товариства і їх самих. В імені Товариства подякувала п. передателька Рудницька всім Інституціям і Добродіям, котрі більшими або меншими датками піддержували діяльність Товариства так важну не лише з боку гуманітарного, але і загально народного обрядового. Подякувала окремо комітетови молодих наших панночок і павів, що так ревно помагали Товариству в устроюваню вечериць на его дохід і збираню складок і Редакціям „Руслана“ і „Діла“, котрі радо і безплатно поміщували оголошеня Товариства. Відтак наступив звіт скарбнички п. Федакової, котрий з огляду на ювілей Товариства подаємо докладнійше наче огляд его сил за час 10-літнього аствовања.

Приходи від 1 грудня 1909 до 1 падолиста 1910: Членські вкладки 1.797 К 79 с; від Екск. Митрополита 1.766 К 50 с. (річно по 800 К); Тов. „Дністер“ 580 К; Краєвий Виділ 360 К; Магістрат Львова 200 К; з вечерниць і т. п. 1.855 К 36 с; жертви 946 К 29 с; з продажі карток 459 К 98 с; процент з книж. залізного фонду 29 К 9 с; всілякі 252 К 76 с; разом 7.687 К 77 с.

Видатки за той сам час: Удержане захор. при ул. св. Мартина 2.061 К 53 с; удержане захор. при пл. Солярній 2.002 К 92 с; сплата довгів 538 К 12 с; залізний фонд 1.273 К 9 с; уладженя деревця, св. Николая і т. п. 71 К 59 с; на картки 362 К 87 с; всілякі 346 К 27 с; разом 6.556 К 38 с. Остало в касі і на кн. „Союза“ 1.131 К 39 с.

Майно Товариства з днем 31 падолиста 1910 представляє ся так: залізний фонд (кн. „Дністра“ ч. 2113) 1.298 К 1 с; на кн. „Союза кред.“ ч. 152.379 К 82 с; готівка 751 К 57 с; разом 2.428 К 40 с. По провіреню рахунків комісією контрольною уділено Виділови абсолюторію.

З огляду на се, що Виділ Товариства складає ся після § 14 статута з голови, 6 ви- ступників і відпоручника Митро- политого Ординарїату, а се число виділових показало ся за мале до виконуваня і контро- люваня роботи по захоронках, ухвалено після внесеня п. Зацерковного змінити сей § 14 так, щоби замість 6 виділових було 13, а замість 2 заступників було 6. Народи Виділу можуть відбутися, коли є присутних 6 членів (замість як є в статуті, 3). При тім ухвалено завести як є в захоронках книжку, де вписували би виді- лові свої дїжури, замітки і есентуальні зажа- левя на непорядки.

Вкінці вибрано новий Виділ, до котрого вїшли: п. Рудницька, голова; пп. Бандрівська, Федакова, Гнатюкова, Зацерковна, о. Лициняк, п. Кобилюк, виділови; п-на Лопатинська і Ви- твицка, заступники виділових; пп. Білецька і Мудракова яко комісія контрольна.

— Про арештованє Залога доносять з Тар- нобржеского повіта, після всякої імовірности Станислава Залога, спільника Мацоха. Безпо- середно перед відїздом поїаду в напрямі Кра- кова наїїла до стачивного уряду депеша, що Станислав Залог перекинув ся через суху гра- ницю коло Лонжка і має всїдати до поїаду. В депеші подано точний его опис: що єсть середного росту, присадкуватий, добре віджи- влений, без заросту, в очиях, убраний у фу- тро і має три валізки при собі. Такий пасажир приїхав дійсно і мав вже білет куплений до Відня. Тому що на стачії не було жандарма, начальник стачії приступивши до него, певі- номив его, що не поїде дальше, бо єсть ареш- тований. Се змішало его вправді, але арешто- ваний прийняв се з резигнацією. Арештований не міг належито вилегітимувати ся, що тим більше промовляло за тим, що він є Ст. За- логом.

— В справі арештованого адвоката Зайн- фельда доносять з Кракова: Судия слідчий др. Боссовский переслухав знаного капіталїста п. Ігнатія Моссаковского. Після оповіданя мав др. Зайнфельд позичити від п. Моссаковского в чотири очи 65.000 кор. на якусь кавцію. Пізнійше випер ся Зайнфельд, мов би коли не- будь позичав гроші від п. Моссаковского і не віддав. П. Моссаковского спроваджено з Льо-

вано. Др. Зайнфельд робить у вязниці спис програмих в карти гроший; сума та має дохо- дити до півтора мільона корон.

— Львівський руский народний театр „Рус- кої Бесіди“, під дирекцію Йосифа Стадника. Са- ля „Гвязди“ ул. Францішканська ч. 7.

В неділю, 6 падолиста пополудневе представ- лене „Нешасне кохання“, народний образ ві сьї- вами і танцями в 5-ох дїях Л. Манька.

В неділю вечірне представлене „На бідного Макара“, жарт в 3 дїях а 4 відслонах А. Волод- ского (автора Панни Штукарки).

Ціни місць враз з додатком на фонд емері- тальний артистів, та оплатою для бідних міста: Крісло 1-рядне 2 К 50 с., II-рядне 2 К, III-рядне 1 К 75 с., Партер 85 с., для учеників, війська і селян 55 сот.

Раз куплених білетів каса не перемінює, ані не звертає за них гроший. Білети продає Книгар- ня Наук. Тов. ім. Шевченка, Ринок ч. 10 (Телє- фон ч. 875), а в день вистави від год. 6 вечером каса театру.

Дирекція звертає увагу, що не вільно впро- ваджувати на салю дітий без білету. Початок представлень о 7 вечером.

Ціна збіжа у Львові.

дня 4-го падолиста:

Ціна в коронах за 50 кїльо у Львові.	
Пшениця	9 80 до 10 —
Жито	6 90 „ 7 10
Овес	7 30 „ 7 50
Ячмінь пашний	7 30 „ 7 50
Ячмінь броварний	7 50 „ 8 50
Ріпак	— „ —
Льнянка	9 — „ 12 —
Горох до вареня	7 30 „ 7 50
Вика	7 30 „ 7 50
Бобик	— „ —
Гречка	— „ —
Кукурудза нова	— „ —
Хміль за 50 кїльо	65 — „ 80 —
Конюшина червона	90 — „ 105 —
Конюшина біла	65 — „ 75 —
Конюшина шведска	36 — „ 39 —
Тимотка	— „ —

Телеграмн.

Сараєво 5 падолиста. Є. Вел. Цісар імену- вав музулманського посла Басагіча маршалком босаньско-герцеговинського союму.

Будапешт 5 падолиста. „Pest. Lloyd“ до- носять, що міністерство рільництва одержало повідомленє з 2000 громад, що там вибухла писківо-ратична зараза серед рогатої худоби. Стає зарази єсть однак лагідний.

Почдам 5 падолиста. Цісар Вільгельм прийняв на аудієнції Сазонова. — Цар прийняв канцлера Бетмана-Гольвега, котрому вручив інсїгнїя ордера св. Андрея.

Париж 5 падолиста. (Агентия Гаваса). Вчєра розїйшла ся чутка о убитю короля Альфонза. Депеша з Мадриду заперечує ту вість.

Кольонїя 5 падолиста. „Koeln Ztg“ доно- сить з Нового Йорку: В Йоландї, в удільній державі Алябама в наслідок вибуху газів за- синало в копальни звиш 100 гірників. Припу- скають, що багато з них згинуло.

Рух поїздів залізничних

обовязуючий з днем 1 мая 1910 р. поля часу середно-європейского.

ЗАМІТКА. Поїади поспішні означені грубим друком. Нічні годива від 8:00 вечером до 5:59 рано єуть означені підчеркиваем числом мїнутовах.

Приходять до Львова

на головний дворець:

- З Кракова: 2:30, 8:55, 1:15, 1:30, 8:40, 7:27, 10:10, 5:45, 10:05.
- З Підволочиск: 7:20, 12:00, 2:15, 5:40, 10:30.
- З Червошев: 12:20, 5:45*, 8:05, 10:21**, 2:05, 5:53, 8:35, 9:50.
- *) Із Станиславова. **) З Коломї.
- Зі Стрия: 7:28, 11:45, 4:25, 7:41, 10:19*, 11:02.
- *) Від 19/6 до 11/9 в неділі і р. сьвятя.
- З Самбора: 8:00, 9:58, 2:00, 9:00.
- З Сокаля: 7:32, 1:20, 8:00.
- З Яворова: 8:15, 5:00.
- З Підгаєць: 11:15, 9:58.

На Підгаєчє:

- З Підволочиск: 7:01, 11:40, 2:00, 5:17, 10:13.
- З Підгаєць: 10:54, 9:44.
- З Винник: 6:29, 7:26, 11:55*.)
- *) Лиш в середу і суботу.

На Личаків:

- З Підгаєць: 10:36, 9:27.
- З Винник: 7:08, 6:11, 11:38*.)
- *) Лиш в середу і суботу.

Відходять зі Львова

в головного двірця:

- До Кракова: 12:45, 3:55, 6:04, 8:25, 8:40, 2:45, 3:15, 6:55, 7:45, 11:15.
- До Підволочиск: 6:20, 10:40, 2:16, 8:10, 11:10.
- До Червошев: 2:50, 6:10, 9:10, 9:35, 2:23, 10:36, 2:52*, 5:59**.)
- *) До Станиславова. **) До Коломї.
- До Стрия: 7:30, 10:15, 6:50, 11:25, 1:45.
- До Самбора: 6:00, 9:05, 3:40, 10:40.
- До Сокаля: 7:34, 2:30, 7:10, 11:35*.)
- *) До Рава рускої лиш в неділі.
- До Яворова: 8:20, 6:30.
- До Підгаєць: 5:58, 6:16.

З Підгаєчє:

- До Підволочиск: 6:35, 11:00, 2:31, 8:33, 11:33.
- До Підгаєць: 6:12, 6:30.
- До Винник: 1:30, 10:50*.)
- *) Лиш в середу і суботу.

З Личакова:

- До Підгаєць: 6:31, 6:50.
- До Винник: 1:49, 10:54*.)
- *) Лиш в середу і суботу.

Церковні річи

— Найкрасні і найдешевні продає — „Достава“

основана руским Духовенством у Львові при ул. Рускій ч. 20 (в каменїци „Дні- стра“), а в Станиславові при ул. Смольки число 1.

Там дістає ся різні фелони, чапї, хрести, ліхтарі, свічнички, таці, патерїці, кивоти, плащениці, образи (церковні і до хат), цвїти, всілякі другі прибори. Також приймають ся ча- шї до позолоченя і ризи до направи. Удїл вивозить 10 К (1 К вписове), за гроші зложені на щадничу книжку дають 6 прд.

За редакцію відповідає: Адам Креховський.

Ваше здоров'я

поправите! Ваше ослаблене і болі згинуть, Ваші очі, нерви, мускули, м'язи будуть сильні, сон здоровий, все Ваше здоров'я поліпшиться ся, если будете узивати елюїд ФЕЛЛЕРА з маркою „Elsafuid“. — Пробний тунин 5 K franco. Виключно висилає тільки аптекар Е. V. ФЕЛЛЕР, Stubica, Elsaplatz N. 260. Хорватия.

Ст. Соколовского

Головне бюро дневників

і оголошень

у Львові пасаж Гавсман ч. 9

приймає пренумерату і оголошення до всіх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може приймати оголошення виключно лиш ся агенция.

Михайло Скірка

римар і сідельник
у Відни III. Реннвеґ ч. 38

поручає

богатий вибір сідел і всякої упряжі для коний, а також торби до подорожи, ручні куферки, пуляреси, торбинки для дам та всілякі вироби зі шкіри.

Ціни приступні.

Інсерати

до

„Народної Часописи“

і Gazet-и Lwowsko-ї

приймає

Агенция

дневників

Ст. Соколовского

Львів, Пасаж

Гавсмана ч. 9.

Дахівки цементові

виробляє ся найліпше і найдешевше лиш на патентованій машині дра ГАСПАРОВО:

„ТРИ ЗВІЗДИ“

Порожні і повні бльони виробляє ся рационально на патентованій машині „Фенікс“, а пат. форми дра Гаспарого до виробу бетонових рур і увнані в світі за найліпші.

НАЙЛІПШІ МАШИНИ

до вужиткованя піску доставляє спеціальна фабрика Др. Гаспарий і С-ка. в Markranstaedt.

Заступництво для Галичини:

Цементовий Промисл. Львів, ул. Кароля Людвика ч. 5.

Жадайте спеціальний ціньник Нр. 126.

Містове Бюро залізниць державних у Львові, пасаж Гавсмана 9 продає білети на всі залізниці в краю і за границею.